

Posnetek je naš fotoreporter Lado Čuk napravil na Šentjoštu. Takole je videti nov kulturni dom!

KULTURA IN ŽIVLJENJE NA BRDU IN VRHOVCIH

Kaj naj bi delala drugega gledališka skupina, kot dajala gledališke predstave v obeh krajevnih skupnostih? Poglejmo, kje so že na svoji ustvarjalni poti. Naključni opazovalec, ki bi se pretihotapil v zadnjo vrsto in skrivaj opazoval, kaj se dogaja na odru in poleg njega, bi se morda smejal, morda bi jokal, a vsekakor bi bil razočaran, posebno, če bi pričakoval že generalko pred premiero. Te še ni in je še nekaj časa ne bo, čeprav se je začelo razmišljati o tem tekstu že pred pol leta. Zakaj tako, kateri problemi tarejo skupino, katere skale zaustavijo prvotno tako visokoleteči zanos?

Te ovire so čisto ustvarjalne narave. Če se režiser ne zadovolji s slabo predstavo, mora imeti dobre ideje (ki pa se ne pojavijo na ukaz) in znanje, da se te ideje uresničujejo in živijo. Pri ljubiteljih je pač že tako, da imajo genialne ideje, ki jih ne znajo oživeti, takih idej, ki bi jih znali uporabiti, pa ne dobijo dovolj ali pa z njimi niso zadovoljni, ker hočejo več.

Včasih se zazdi vsem skupaj, da ne bi bilo tako slabo, ko bi dobili profesionalnega režiserja, a to misel takoj ovržejo, ker vedo, da bodo s svojo zagnanostjo ravno tako prišli do cilja, čeprav morda po nekoliko daljši poti, ob tem pa se laže prisluhne pobudi vsakega posebej, ker ni le-ta potlačena z močno avtoriteto. Kajti v pravem amaterskem gledališču se predstava ne dela, ampak se živi.

Polnokrvno in zanimivo ni lahko živeti niti v našem vsakdanjku, na odru, kjer te vsi gledajo, je še težje. Prav zato se skupina ljubiteljev odrskih desk ne uči igrati, marveč živeti, živeti srečno in lepo in polno. Nekateri se tega ne naučijo v vsem svojem življenju, zato ne moremo pričakovati od

igralcev, da se tega navzamejo v enem mesecu. Preobrazba iz človeka v sočloveka ni lahka.

Naši vrli gledališčniki stopajo po daljši poti do predstave, a po bližnji do sebe. Škoda le, da jih je tako malo aktivno udeleženih v tej preobrazbi, škoda, da jih je tako malo spoznalo, da aktivna kultura plemeniti življenje, mu daje vrednost in smisel. Lahko bi jih bilo več — a morda je tako ravno prav.

Ravno prav za družino, a odločno premalo za družbo. Zato se mora družina potruditi, da bo dala čimprej delček svojega intimnega spoznanja o svetu tej družbi, ki je izločena, čeprav je v veliki večini. Ob tem lahko le upa, da ne bo taista družba s ploskanjem po »uspeli predstavi« med dlanmi zmlinčila ves njihov trud.

To se lahko zgodi, a človek, ki se nauči živeti, tega nikoli ne pozabi, tudi ljubiteljski gledališčnik ne! Morda vse doslej zapisane besede zvenijo kot opravičilo, a to niso, ker ni potrebe, da bi bile.

Manjka še nekaj. V sanjah dramske skupine so se v tej sezoni prikazovale tri predstave, a bo še edina, ki je preostala, komaj pravočasno izvedena. Tri, boste rekli, to je preveč za tako gledališče. Trdim nasprotno, kajti to so vse, glede na število igralcev, skromno zasedene predstave. Projekt, ki se izvaja, nosi na plečih šest igralcev, na preostalih dveh sta samo po dva ali trije.

Programska shema bi izgledala takole: ena lahkotna komedija (to boste lahko gledali), eno kakovostno dramsko delo tujega avtorja (neizvedeno zaradi pomanjkanja časa režiserja) ter en poskus uveljavitve domačega, mladega vrhovskega avtorja (zavoljo »trenutne« ustvarjalne nemoči delo še ni povsem končano, morda pride na vrsto drugo sezono).

Dramska skupina je torej vzela krepak zalet, ker prej brez tega ni šlo povsem gladko čez visoke ovire in zdaj bo kar poletela — a tudi v zraku se lahko v kaj zaleti — če ne v drugo, v kak NLP.

EMIL LIPOVEC

RAZMIŠLJAMO!

DEDEK MRAZ, ALI BOŠ VSE LETO SPAL?

Smo sredi aktivnih udeleževanj, snovanj in akcij na vseh področjih. Leto, v katerega smo šele dobro vstopili, prinaša veliko novega. Med drugim je tu tudi »Leto otroka«.

Bojim se, da bomo ob vseh akcijah v »Letu otroka« pozabili na bolj »planiranega dedka Mraza« ob koncu tega, tako aktivnega leta. Že dalj časa govorimo, da bomo pripravili novoletna praznovanja za otroke dovolj zgodaj in da bo to bolje organizirano kot doslej. Toda, če začnemo z akcijo šele proti bližajočemu se novemu letu, pač ne bomo mogli drugega kot potegniti iz omare plaš in škornje in dedek Mraz se bo pojavil nekje takšen, zopet drugje drugačen in tudi svojo vlogo bo odigral povsod drugače.

Nedvomno je, da doslej akcija ob pričakovanju novega leta za otroke še ni v celoti uspela. Napredek je sicer opazen, saj je že v marsičem drugače kot prejšnja leta. Tako prihajajo vedno bolj v ospredje kulturne prireditve, drugoten pomen pa ima obdarovanje otrok.

Čas in stopnja razvoja nas trdno postavljata v življenje svoje krajevske skupnosti, enako tudi naše najmlajše. Zato naj se vse planira in organizira v njej in tako tudi or-

OB DESETLETNICI »MINIFILMA«

IZVIRNA USTVARJALNOST

»Amaterska filmska dejavnost je še vse premalo znana in razširjena, ljudje so premalo seznanjeni s filmsko ustvarjalnostjo naših članov,« je poudaril predsednik amaterskega filmskega društva »Minifilm«.

Pred leti so imeli v Klubu delegatov filmske večere, ki pa so jih zavoljo pomanjkanja denarja morali opustiti. V bodoče se nameravajo dogovarjati s Kinematografskim podjetjem v Ljubljani in Televizijo za projekcijo svojih filmov, kjer bodo dela amaterskih filmskih delavcev dostopna širšemu krogu ljubiteljev filma. Vzrok, da širša publika ne pozna amaterske filmske ustvarjalnosti, ne tiči v zaprtosti samih filmskih ustvarjalcev, marveč v tem, ker le-ti nimajo možnosti prikazati svojih filmov.

Poleg materialnih težav, ki so jih imeli do nedavnega (od leta 1978 skrbita za delo društev ljudske tehnike ljubljanska kulturna in izobraževalna skupnost, za preteklo leto sta namenili za te dejavnosti dvesto novih tisočakov, od tega jih je Minifilm dobil trideset), tudi prostorskega vprašanja nimajo rešenega. Prej so gostovali v Klubu delegatov, sedaj pa plodno sodelujejo s Fotomaterialom, ki jim je dal na voljo prostore, društvo pa prireja tečaje, ki se jih udeležujejo tudi delavci Fotomateriala.

Letos praznuje društvo deseto obletnico obstoja. Od desetih članov ob ustanovitvi društva jih imajo sedaj že osemdeset, a še vedno z veseljem sprejmejo medse nove. Tudi materialno si je društvo opomoglo, saj razpolaga z nekaj kamerami in projektorji.

Z najboljšimi filmi se redno udeležujejo festivalov amaterskega filma v domovini in tujini, kjer običajno tudi posežejo po nagradah.

V okviru medrepubliškega sodelovanja sodelujejo s filmskimi amaterji v Zagrebu in Akademijo v

Pulju. Njihovo sodelovanje seže preko meja naše domovine, v Italiji uspešno sodelujejo s filmskimi društvi zamejskih Slovencev, pa tudi z italijanskimi društvi.

V društvo se lahko včlani vsakdo, ki želi delati na področju amaterskega filma, zato so njegovi člani najrazličnejših poklicev in starosti. Za mlade so oblikovali sekcijo otroškega filma, kjer le-ti preizkušajo svoje ustvarjalne moči.

Na filmskem večeru v hotelu Kompas so filmski ustvarjalci Minifilma prikazali šest najuspešnejših filmov preteklega leta, ki so bili različni po vsebini, vrsti in pristupu in so se odlikovali po visoki stopnji dovršenosti. Vsi spodbujajo gledalca k razmišljanju, kajti sporočilo simbolov gledalca ne more pustiti ravnodušnega, takšnih lastnosti nimajo vedno običajni filmi.

V svoji ustvarjalnosti se ljubitelji filma ne omejujejo le na eno zvrst. Svoje sposobnosti preizkušajo v igranem, dokumentarnem, animiranem in otroškem filmu. Zlasti otroški film ima pomembno mesto v njihovem ustvarjanju. Obiskovanje otroških vrtec in osnovnih šol je že postala stalna oblika sodelovanja, ki pa jo bodo v bodoče še poglobili. Tako so se na primer v praznovanje dedka Mraza vključili tudi ustvarjalci Minifilma. Na projekciji so pokazali le enega z naslovom »Čokolada za babico«.

Filmu samemu ni kaj očitati, saj prikazuje našo vsakdanjost ob praznovanju dedka Mraza, kazalo pa bi razmisliti o umetnosti takšnega praznovanja, kajti film je nazorno pokazal, kakšno to praznovanje ne bi smelo biti.

FRANCE PREŠEREN

SREČANJE S PISATELJICO BRANKO JURCA

V VVZ VRHOVCI

Kdo ne pozna prijetnih zgodbic o »POREDNEM ZAJČKU«, o »ČUJU IN KATKI«, »HISNIKOVA DAN«, o »MARJANKI VSEZNALKI«, »O HELIKOPTERJU, KI PELJE K STRICU TIN-TINU« in še in še bi lahko naštevali.

Tudi otroci v VVZ Vrhovci so spoznali vse te zgodbe, toda želeli so izvedeti še več: »Kdo je bila Tinka v Porednem zajčku?«

»Ali je bil kuža Čuj tudi v resnici tak kuža, kot ga opisuje pisateljica?«

To nam je porodilo idejo, da tovarišico Branko Jurca povabimo med nas in jo povprašamo za vse, kar nas zanima.

Tovarišica Branka Jurca se je našemu povabilu ljubezno odzvala in tako smo jo nekega sončnega februarskega dne pričakali med nami. Da se bomo lažje spomnili, kaj vse jo bomo

vprašali, smo vse naše stene v igralnici okrasili z risbicami, na katerih so motivi iz njenih zgodbic.

Vso našo nestrpnost in priprave, kako se bomo z njo pogovarjali, je v hipu prevzel njen sproščen, neposreden stik z otroki.

Skoraj eno uro smo se pogovarjali o osebah in živilih iz njenih zgodbic. Zdaj vemo, da je kuža Čuj iz zgodbe »Cuj in Katka« v resnici pravi kuža z imenom Lumpi, da je Tinka iz zgodbe o porednem zajčku njena hčerka.

Veliko veliko novega smo še izvedeli, med drugim tudi to, da je tovarišica napisala prav sedaj še eno zgodbo za nas in sicer »MOJ OČE PARTIZAN«, ki nam jo je za slovo tudi podarila.

Še smo se naslednje dni spominjali njenega obiska pri nas in o njej smo pripovedovali tudi mamicam in očkom.

MOJCA SUHAR

GLASBENA SKUPINA

Dolgo, zelo dolgo smo si želeli slišati v dvorani na Brdu kaj drugega, kot le človeški glas (pri tem seveda izvajamo gostujoče prireditve), kdaj pa kdaj zaropota stol, a to ni isto, kot če izurjen bobnar v ritmu tolče po svojih instrumentih in ga spremlja kitara, pa še kaj in kdo. Nismo dočakali orkestra, pač pa manjšo, a kar dovolj veliko skupino mladih sviračev. Resda niso vsi člani te skupine z Brda ali Vrhovcev, a so že sprejeti za prave krajanke, saj si bolj zaslužijo kot marsikateri »formalni« krajanje.

V okviru plesa so se že predstavili z nekaj skladbami, pri katerih je bilo moč ugotoviti predvsem naslednje. Ne igrajo valčkov in polk, ampak modernejšo glasbo (morda nekaterim to ni všeč, zakaj bi sicer vrgli kdaj kako poleno pod noge obetajočim muzikantom), ob tem se trudijo, da bi dosegli čimbolj kakovostno izvedbo (tudi na račun zmanjšane števila naučenih »komadov«) in uspe jim uvesti tudi kak originalen prijem, kar daje njihovu delu še poseben čar in vrednost. Zaradi vsega tega jim Dom družbenih organizacij na Brdu ne sme pomeniti le pribežališče v sili, ampak jim mora postati pravi dom.